

[Indenrigsministeren.]

maa undlades, fordi de simpelt hen ikke kan skaffes, men jeg erkender fuldt ud Rigtigheden af det ærede Medlems Bemærkninger om Betydningen af Hjemmets hensigtsmæssige Indretning og søger derfor at undgaa Begrebet „skrabet Byggeri“. Jeg kan i denne Forbindelse sige, at det ikke er rigtigt, naar det i visse Blade er blevet hævdet, at Bygningsdirektoratet ikke vil gaa med til at give Laan i Byggeri, som koster mere end 250 Kr. pr. Etage-Meter.

Det ærede Medlem Fru Petra Petersen og det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen har været inde paa Spørgsmaalet om Bolig-rationering. Jeg har ved tidligere Lejlighed udtalt min Mening om den Ting, og jeg kan i Dag i alt væsentligt henholde mig til disse tidligere Udtalelser. Saa vidt jeg kan se, vil der, hvis der skal være Tale om noget saadant, være to Muligheder, enten at man eksproprierer Lejlighederne og saa lader foretage Ombygning af de bestaaende Lejligheder, saadan at de indrettes som to eller flere, eller at man lader de boligsøgende, de husvilde, rykke ind i Lejligheden, som den er, uden Forandring. At foretage Ombygning vil være bekosteligt, og det vil være i høj Grad materialekrævende. Der vil saa ogsaa blive Spørgsmaal om, hvem der til sin Tid skal føre Lejligheden tilbage til det, den var, før Ombygningen fandt Sted. Jeg anser derfor denne Løsning for at være uigennemførlig. Tilbage er da, at man kan ekspropriere Lejlighederne og saa lade mere end een Familie bo i dem. Der vil da, som jeg tidligere har sagt, melde sig en Række Spørgsmaal. Der bliver Spørgsmaalet om det elektriske Lys, om Gassen, om Adgang til Køkkenet, om Entreen, om Toiletforholdene o. s. v., alt sammen Spørgsmaal, som vil give Anledning til Gnidning, til Kiv og Spektakel. Det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen talte i Ordsprog; han sagde bl. a., at egen Arne er Guld værd. Jeg giver ham helt Ret heri, men naar man taler om Arne, plejer man derved at forstaa et Sted, hvor man lever i Fred, og det bliver der nu ikke Tale om i denne Forbindelse. Der bliver ikke Fred ved denne Arne, der bliver Kiv, der bliver Slagsmaal, der bliver Skænderi i et Omfang, som man hidtil ikke har kendt. Derfor tror jeg ikke paa, at man i en Bolig-rationering finder en rimelig Løsning af Problemerne.

Men det ærede Medlem kom saa med et bestemt Forslag eller en bestemt Tanke, nemlig den, at Kommunen kunde rationere de Lejligheder, som Kommunen i Forvejen er i Besiddelse af. Jeg maa dertil sige, at

naar det ærede Medlem mener, at man allerede i den gældende Huslejelovs § 56, Stk. 1, Nr. 9, har en Hjemmel til at gøre dette, har Ret til i Kommunens Ejendomme at skaffe Plads for to eller flere Familier i hver Lejlighed, tror jeg dog ikke, at det er rigtigt. § 56, Stk. 1, Nr. 9, giver Udlejeren Adgang til at opsigte Lejere med kontraktmæssig Varsel,

„naar vægtige Grunde i øvrigt gør det særligt magtpaaliggende for Udlejeren at blive løst fra Lejemaalet, navnlig hvor en offentlig Interesse eller betydelige erhvervsmæssige Hensyn taler for at imødekomme Udlejerens Ønske.“

Det kan dog vist ikke antages, at Bestemmelsen hjemler Kommunerne en Ret som af det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen anført. Det fremgaar af Huslejeudvalgets Betænkning af 1934, Side 47—48, at Bestemmelserne i § 56, Stk. 1, Nr. 1—8, er indsat af Hensyn til at beskytte Udlejernes Interesser mod urimelige Følger af Uopsigeligheden, og at Bestemmelsen i Nr. 9 alene blev sat ind til Udfyldning af Paragraffens øvrige Punkter, idet det ellers maatte befrygtes, at der i Praksis vilde opstaa Tilfælde, der ikke var forudset i de særlige Regler, men om hvilke det dog maatte skønnes, at vigtige Hensyn vilde retfærdiggøre Udlejerens Krav om Frigørelse. Bestemmelsens sidste Led om offentlig Interesse m. v. blev indsat under Behandlingen paa Rigsdagen.

Det var altsaa ganske andre Hensyn, der motiverede de nævnte Regler, end de af det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen fremdragne Hensyn: at skaffe Boliger til det størst mulige Antal Familier. Yderligere maa det anses for noget skævt, at det ærede Medlem overvejer samtidig at begrænse Udlejernes Adgang til at foretage Opsigelser efter § 56, Stk. 1, Nr. 6, og at aabne Adgang for Kommunerne til at gøre Folk husvilde ved Anvendelse af Paragraffens Nr. 9, ganske vist til „Glæde“ for nogle flere Familier end de opsagte. Hvad angaar dette sidste med at formindske Udlejerens Ret til at opsigte Lejere, omtalte det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen to Forhold, det ene vedrørende Kastrup Glasværks Huse, det andet vedrørende Husene i „Vibekevang“. Det første Forhold beror paa en Fortolkning af Huslejelovens § 56, Stk. 1, Nr. 3. Jeg kender ikke de paagældende Lejekontrakter og kan derfor intet sige om selve Sagen. Jeg kan blot sige, at Sagen jo i Øjeblikket verserer for Domstolene, og jeg giver mig ikke af med at kommentere Domme.